

Dosarul nr. 2ra-1863/2020
2ra-197/2021

prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul central (jud. G. Purici)
instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procociuc, E. Grumeza, N. Chircu)

ÎNCHEIERE

03 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Violeta Jorneac,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Evghenia Tinica împotriva Violetei Jorneac cu privire la încasarea datoriei,

împotriva deciziei din 06 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Violeta Jorneac și a fost menținută hotărârea din 31 iulie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul central, prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă:

La 20 ianuarie 2019 Evghenia Tinica a depus cerere de chemare în judecată împotriva Violetei Jorneac cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a indicat că, Violeta Jorneac este consăteana sa. În anul 2014, la rugămintea Violetei Jorneac i-a transmis în arendă, pe un termen de trei ani, terenurile agricole care-i aparțin cu drept de proprietate și pe care sunt sădiți pomi fructiferi.

În acest sens la 11 decembrie 2014 au încheiat contractul de arendă nr.118, care a fost înregistrat la Primăria s. Rudi, r-nul Soroca.

Conform pct. 1.1 din contract, obiectul contractului îl constituie terenurile agricole cu numerele cadastrale: xxxxx cu suprafața de 1,07 ha, xxxxxx cu suprafața de 1,07 ha și xxxxx cu suprafața de 1,04 ha - destinația livadă.

Potrivit pct. 3.1 al contractului, plata pentru arenda terenurilor constituie suma de 14000 de lei anual, iar termenul de achitare este trimestrial până la data de 20 a lunii ce urmează.

A susținut reclamanta că pe parcursul primilor 2 ani pârâta și-a onorat obligațiile contractuale, achitând în termen plata pentru arendă, însă în anul 2017 ultima a admis o restanță de 14 000 de lei. După expirarea termenului stabilit în contract, s-a adresat pârâtei cu solicitarea de a achita datoria acumulată, ultima comunicându-i că, nu dispune de surse financiare, însă este gata să prelungească contractul de arendă. Totodată pârâta a asigurat-o că, va achita datoria.

Deoarece pârâta nu și-a onorat obligațiile sale, a decis să rezilieze contractul de arendă și la 15 mai 2018 au încheiat acordul cu privire la rezilierea contractului nr.118 din 11 decembrie 2014.

Potrivit pct.3.1, 3.2 a acordului Violeta Jorneac până la 01 noiembrie 2018, urma să achite datoria pentru plata de arendă în sumă de 14 000 de lei. La expirarea termenului limită de achitare a datoriei, reclamanta s-a adresat pârâtei cu solicitarea de a-i fi achitată datoria, ultima comunicând că nu dispune de surse financiare, asigurând-o în același timp că, în curând va stinge datoria. La solicitarea de a indica un termen concret pârâta i-a comunicat reclamantei că, va achita datoria la momentul când va dispune de surse financiare.

A menționat Evghenia Tinica că este o persoană cu vîrstă înaintată și invalid de gradul II, are nevoie de medicamente costisitoare, iar una din sursele de întreținere a sa, pe lângă pensia mizeră, sunt terenurile agricole, pe care le transmite în arendă.

În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, la 20 noiembrie 2018 a expedit în adresa pârâtei o notificare privind achitarea datoriei, recepționată de ultima la 22 noiembrie 2018, care a rămas fără răspuns.

În drept, reclamanta și-a întemeiat pretențiile pe dispozițiile art.11 lit.a), 530, 531, 572, 575, 602, 911, 916 Cod civil, Legea nr.198 din 15 mai 2003 cu privire la arenda în agricultură.

A solicitat Evghenia Tinica încasarea de la Violeta Jorneac datoria aferentă contractului de arendă în mărime de 14 000 de lei și cheltuielile de judecată.

Prin hotărârea din 31 iulie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul central acțiunea depusă de Evghenia Tinica a fost admisă integral, a fost încasată de la Violeta Jorneac în beneficiul Evgheniei Tinica datoria în mărime de 14000 de lei, 2100 de lei cheltuieli pentru asistență juridică, 13,75 lei cheltuieli poștale, 420 de lei cheltuieli pentru plata taxei de stat.

La 05 august 2019 Violeta Jorneac a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Soroca, sediul central din 31 iulie 2019, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 06 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți a fost respins apelul declarat de Violeta Jorneac și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel s-a bazat pe prevederile art. 2, 14, 28 alin. (2) din Legea nr. 198 din 15 mai 2003 cu privire la arenda în agricultură, art. 210 alin. (1), 512, 513, 514, 572 alin. (1), (2), 700 alin. (1), (2) Codul civil și a stabilit că, la 11 decembrie 2014 Evghenia Tinica, în calitate de arendator și Violeta Jorneac, în calitate de arendaș, au încheiat contractul de arendă a terenurilor agricole cu numerele cadastrale: xxxxxx - destinația livadă, pe termen de trei ani, începând cu 01 ianuarie 2015 pînă la 01 decembrie 2017, fiind înregistrat la Primăria s.Rudi, r-nul Soroca sub nr.118 (f. d. 2-3, vol. I).

Conform clauzelor contractuale Evghenia Tinica s-a obligat să transmită dreptul de posesie și folosință temporară asupra terenurilor agricole, iar Violeta Jorneac s-a obligat să achite o plată anuală în mărime de 14000 de lei, care urma a fi achitată cel mult pînă la data de 20 a lunii ce urmează după încheierea trimestrului.

A mai stabilit instanța de apel că părțile au înregistrat contractul de arendă a terenurilor agricole la Primăria Rudi, raionul Soroca la 11 decembrie 2014, în corespundere cu prevederile art. 10 Legea nr.198 din 15.05.2003 (aplicabilă speței) cu privire la arenda în agricultură.

La 15 mai 2018 Evghenia Tinica și Violeta Jorneac au încheiat acordul cu privire la rezilierea contractului de arendă a terenurilor nr.118 din 11 decembrie

2014, acordul fiind înregistrat la Primăria s.Rudi, raionul Soroca. Drept temei de reziliere a servit expirarea termenului arendei (f.d.100, vol. I), acord înregistrat.

Potrivit pct. 3.1 a acordului menționat supra, Violeta Jorneac s-a obligat să achite datoria la plata arendei în mărime de 14000 de lei până la 01 noiembrie 2018.

Invocând neachitarea plății de arendă pentru anul 2017 de către Violeta Jorneac, în scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă, Evghenia Tinica la 19 noiembrie 2018 a expediat Violetei Jorneac o notificare prin care a informat-o despre necesitatea achitării datoriei formate pînă la data de 25 decembrie 2018 (f.d.6). Notificarea a fost recepționată de Violeta Jorneac la 22 noiembrie 2018, care a rămas fără răspuns (f.d.5, vol. I).

În consecință, la 21 ianuarie 2019 Evghenia Tinica s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Violeta Jorneac, solicitând încasarea datoriei în mărime de 14000 de lei la plata de arendă și încasarea cheltuielilor de judecată.

Totodată a stabilit instanța de apel că Violeta Jorneac prin pct.3.1 al acordului a recunoscut existența unei datorii aferente contractului de arendă a terenurilor agricole din 11 decembrie 2014 în sumă de 14000 de lei, prin urmare a recunoscut existența obligației de stingere a acesteia pînă la 01 noiembrie 2018.

Astfel, a concluzionat instanța de apel că soluția primei instanțe de admitere a acțiunii este întemeiată și legală.

La 03 decembrie 2020 Violeta Jorneac a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material și procedural. Instanța de apel a examinat cauza în lipsa părților, care nu au fost înștiințate legal.

Prin notificarea din 28 decembrie 2020, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimatului copia recursului și a înștiințat-o despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. La 31 decembrie 2020 Evghenia Tinica a recepționat copia recursului declarat de Violeta Jorneac și la 21 ianuarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, a depus referința, prin care a solicitat respingerea recursului și menținerea hotărârilor judecătorești contestate.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă că decizia Curții de Apel Bălți a fost recepționată de Violeta Jorneac la 21 noiembrie 2020, fapt confirmat avizul de recepție a scrisorii (f.d.186).

Astfel, recursul declarat la 03 decembrie 2020 de către Violeta Jorneac este în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Violeta Jorneac nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, în sensul dat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2010, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă motivele recursului, invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Violeta Jorneac ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Violeta Jorneac se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru